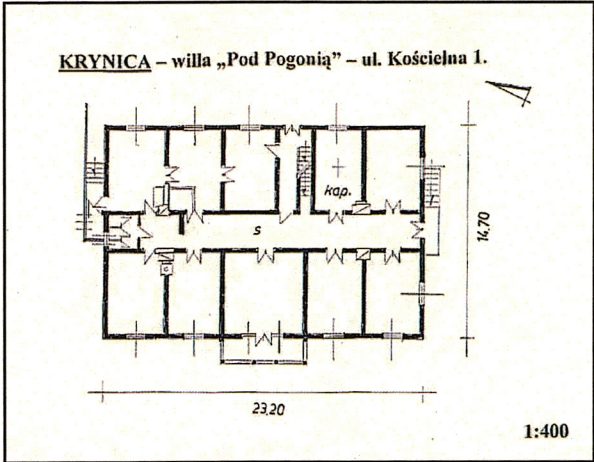
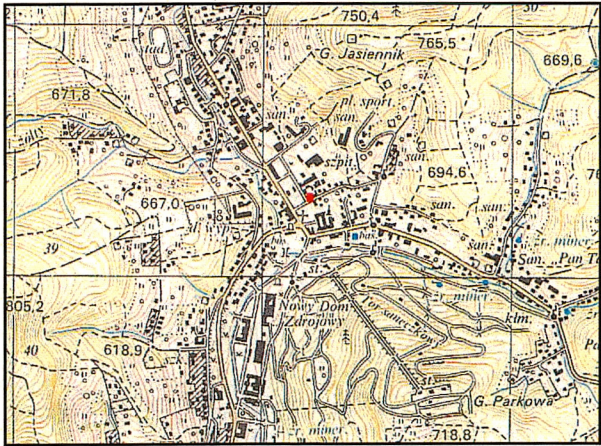
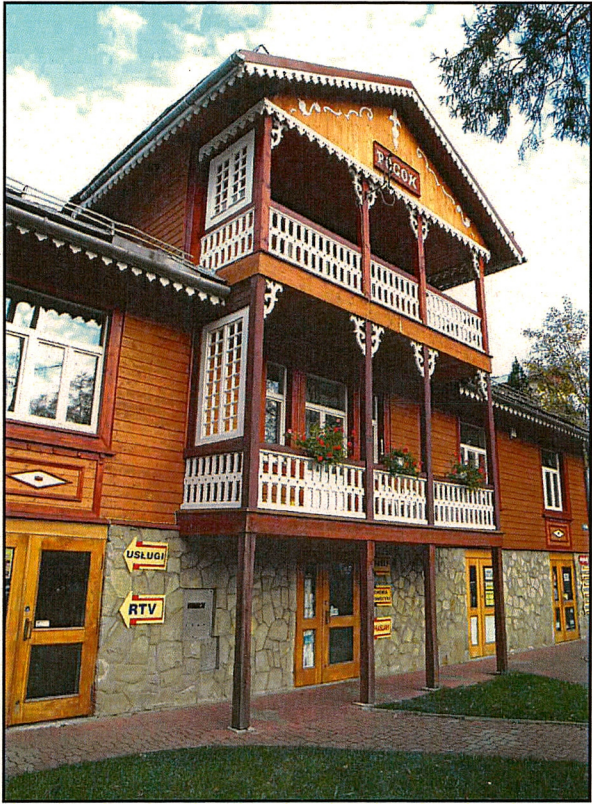

KRAJOWY OŚRODEK BADAŃ I DOKUMENTACJI ZABYTEKÓW W WARSZAWIE KARTA EWIDENCYJNA ZABYTEKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA		Nr 497A																									
1. Obiekt <div style="text-align: center;">WILLA „POD POGONIĄ” – ul. Kościelna 1.</div>		2. Czas powstania <div style="text-align: center;">ok. 1890 r.</div>													3. Miejscowość <div style="text-align: center;">KRYNICA ZDRÓJ</div>												

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>KRYNICA – willa „Pod Pogonią” – ul. Kościelna 1.</p> </div> <div style="text-align: center;"> </div> </div>		<div style="text-align: center;"> </div>		4. Adres 33-380 Krynica Zdrój, ul. Kościelna 1. nr hipoteczny XXXXXXXXXX	
		5. Przynależność administracyjna województwo małopolskie powiat nowosądecki gmina Krynica Zdrój			
		6. Poprzednie nazwy miejscowości <div style="text-align: center;">-</div>			
		7. Przynależność administracyjna przed 01.01.1999 województwo nowosądeckie			
		8. Właściciel i jego adres <div style="text-align: center;"> Diecezja Tarnowska 33-100 Tarnów ul. Legionów 11. </div>			
		9. Użytkownik i jego adres <div style="text-align: center;">j.w.</div>			
		10. Rejestr zabytków			

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Wg dawnej ks. gruntowej Krynicy (poz. 141 - lk. 736, parc. bud. 286), nieruchomość gruntową przy dzisiejszej ul. Kościelnej zakupili Jan Siemieński i Maria Siemieńska. W latach 1880-tych zaprojektowany w tym miejscu został nowy kwartał zabudowy, leżący po stronie północnej ul. Piłsudskiego. Wytoczono wówczas istniejące dziś ulice Podgórną, Cichą i Kościelną. W latach 1880-90 powstało przy nich szereg drewnianych willi, uwidocznionych na planie sytuacyjnym Krynicy F. Kmietowicza z 1899 roku. Przy ul. Podgórnej powstała willa „Podlasie” (wł. Vogel, zbud. 1880-90), przy ul. Cichej – wille „Pod koleją państwową” (wł. Ameisen, ok. 1880-85), „Dniestrzanka,” (wł. Sawczak, ok. 1890). W 1896 roku przy ulicy tej wzniesiony został także Dom Izolacyjny Zakładu Zdrojowego. Kwartał tej zabudowy zamykały położone przy ciągu Drogi do Słotwin, wille: „pod Turkiem” (wł. Simon Schwarz) i dom mieszkalny (wł. Luftglas). Willę „Pod Pogonią” zbudowali Siemieńscy zaraz po zakupie, przeznaczając ją na pensjonat i dom własny. Budowniczy tej interesującej budowli o ciekawym detalu architektonicznym pozostaje nieznany. W posiadaniu Siemieńskich budynek pozostawał do lat 1930-tych, kiedy to doszło do pierwszych działów nieruchomości. W 1933 roku jej połowa, należąca do masy spadkowej po Janie Siemieńskim przekazana została kontraktem darowizny Łacińskiej Diecezji w Tar-nowie. Dwa lata później, część nieruchomości po Marii Siemieńskiej zapisana została spadkobiercom Władysławowi i Kazimierzowi Plączkom. 27 maja 1935 roku sprzedali oni swoje części Diecezji Tarnowskiej co pozwolił przejąć w posiadanie całość nieruchomości.

c.d. wkł. 1.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrza, wyposażenie, instalacje)

Sytuacja. Budynek położony jest przy ulicy Kościelnej 1, na działce nr 1426 o pow. 0,13 ha. Znajduje się ona u zbiegu ul. Kościelnej i ul. Cichej, w pobliżu kościoła p.w. NMP. Granice działki wytyczone są metalowym ogrodzeniem. Willa stoi frontem skierowana w kierunku południowo-zachodnim.

Willa drewniana, konstrukcji zrębowej i szkieletowej, szalowana deskami, częściowo przemurowana. Wzniesiona w stylu uzdrowiskowym, z elementami architektonicznymi zaczerpniętymi z architektury krajów alpejskich (styl szwajcarski). Willa parterowa, podpiwniczona, dwutraktowa z korytarzem między traktami. Nakryta dachem siodłowym, pokrytym blachą. Elewacja frontowa, z ryzalitem pośrodku, z gankami wspartymi na słupach, zakończonymi facjatą z trójkątnym szczytem. Balustrady ganków i szczytów o bogatej dekoracji wycinanej w drewnie.

Materiał, konstrukcja, technika.

Ławy fundamentowe wysokie, murowane z kamienia na zaprawie wapienno-piaskowej, okładane kamieniem elewacyjnym o wążkach cyklopowych. Piwnice w wysoki przyziemi nakryte sklepieniami kolebkowymi i odcinkowym. Ściany piwnic tynkowane, z posadzkami z płyt ceramicznych. Otwory piwnic przemurowane z witrzynami sklepowymi. Ściany budynku wzniesione w konstrukcji zrębowej i szkieletowej częściowo przemurowane. Podwaliny budynku wiązane w węglach na zamek. Belki wiązane w węglach na rybi ogon. W poddaszu ściany wykonane w konstrukcji szkieletowej, z dociepleniem. Elewacje osłonięte szalunkami deskowymi przybijanymi w układzie poziomym na nakładkę i malowanym w kolorze jasnobrązowym. Elewacja frontowa pięcioosiowa, regularna, z ryzalitem po środku z gankami wspartymi na słupach w parterze i poddaszu ganki o ażurowych, wycinanych z desek balustradach i ściankach bocznych. Słupy wzmacniane górą ozdobnie dociętymi zastrzałami Ganki nakryte daszkiem dwuspadowym z szalowanym szczytem, ujętym docinanymi w zęby listwami i elementami wyciętymi z desek w kształcie wolut i wicie nadbitymi na deski szalunku. Detal architektoniczny opracowany kolorystycznie, skonstrastowany z kolorem elewacji. W szczycie godło „Pogoń”. Otwory okienne w gankach prostokątne, smukłe, z drzwiami balkonowymi po środku. Stolarka drewniana, skrzydłowa, współczesna. W pozostałych częściach elewacji frontowej duże otwory okienne, obwiedzione opaskami listwowymi malowanymi wraz z kozuchowaniem narożników ciemniejszą farbą. W nadprożach okien stylizowane drewniane gzymsy na konsolkach. W partiach podokiennych prostokątne płyciny z listwowaniem i malowanymi biało rombami po środku. Okna duże, trójskrzydłowe z poprzecznym luftem. Elewacja tylna czteroosiowa, szalowana z oknami w płaskich obramieniach listwowych bez dekoracji. W części środkowej prostokątny otwór wejścia od strony podwórza z drzwiami płycinowymi dwuskrzydłowymi, mocowanymi w futrynie skrzynkowej, z przeszklonym nadświetlem. Elewacja boczna od ul. Kościelnej trzyosiowa, masywnym gankiem o betonowych schodach i ażurowej, metalowej balustradzie. Ganek osłonięty dwuspadowym daszkiem nadwieszonym na ozdobnie dociętych kroksztynach. Daszek z cofniętym szczytem, ozdobiony dekoracyjną koronką z docinanych listew malowaną w kolorze białym. Elewacja boczna od strony północno-zachodniej zabudowana częściowo murowanym gankiem komunikacyjnym. Ściany wewnątrz budynku pokryte tynkami wapiennymi, białkowane. Nakrywają je stropy drewniane, z sufitami tynkowanymi i białkowanym. Podłogi deskowe i parkietowe. Stolarka drzwiowa jedno i dwuskrzydłowa płycinowa, lakierowana białą. Komunikacja z poddaszem klatką schodową usytuowaną w środkowej części traktu tylnego. Schody drewniane. Pod klatką zejście do piwnic. Dach budynku dwuspadowy, w połaci północnej z czterema wystawkami dachowymi obitymi blachą. Dach konstrukcji krokwiowo-płatwiowej, kryty deskami i blachą. Pomieszczenia poddasza o ścianach konstrukcji szkieletowej, obijanych boazeriami i płytami gipsowymi. Szczyty budynku szalowane deskami, z małymi otworami okiennymi o stolarce zespolonej. Wnętrza budynku urządzone standardowo z przeznaczeniem pomieszczeń na pokoje domu wypoczynkowego. Budynek posiada instalację elektryczną, wodno-kanalizacyjną i gazowe c.o.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
ok. 1320 m ³	zabudowy ok. 310 m ²	willa	pensjonat
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
Brak bliższych danych.		Stan dobry.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	
		Otoczyć opieką konserwatorską.	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

1. Karta zielona – Willa „Pogoń”. Oprac. M. Majka WKZ Kraków 1972. (Arch. Delegatury WUOZ w Nowym Sączu).
2. Krynica. Wartości zabytkowe architektury Krynicy. Oprac. J. Ross, 1972. (Arch. Delegatury WUOZ w Nowym Sączu, sygn. nr inw. 1197).
3. Krynica Studium rewaloryzacji uzdrowiska Krynica. PKZ Kraków 1978. Arch. Delegatury WUOZ w Nowym Sączu, sygn. nr inw. 1203,1204).
4. Sąd Rejonowy w Muszynie. Wydział Ksiąg Wieczystych - V [REDACTED]

22. Bibliografia

1. Kmietowicz F., Ilustrowany przewodnik po Krynicy. Kraków 1899.
2. Gejzerowa E., Tamten Kraków – Tamta Krynica. Kraków 1972.
3. Wąsowicz Z., Stara Krynica - Kartki z przeszłości uzdrowiska, Kraków 1932.
4. Kornecki M., Majka M., i in. Krynica – Materiały do studium historyczno-urbanistycznego. W: „Materiały i Sprawozdania Konserwatorskie Województwa. Krakowskiego”, Kraków 1974.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst

dr Marek Grabski X 2009 r.

Imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki

j.w.

Imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotograficzne

j.w.

Imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów :

archiwum autora

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO!

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
KRYNICA ZDRÓJ	WILLA „POD POGONIĄ” – ul. Kościelna 1.	C.d. tekstu + ilustracje dodatkowe.

c.d. pkt. 12.

Od tego czasu willa „Pogoń” pozostaje w posiadaniu Diecezji, która prowadzi w niej katolicki dom wypoczynkowy, administrowany przez siostry zakonne oraz wydierżawia przyziemi budynku na działalność handlową. Od czasu powstania budynek był kilkakrotnie odnawiany i modernizowany, zachowując swoją pierwotną bryłę i wystrój elewacji frontowej. W latach 1966-tych budynek został połączony przybudowanym aneksem z nieruchomością sąsiednią położoną przy ul. Kościelnej, również należąca do Diecezji.

widok od zachodu

elewacja frontowa

Wkładkę założył: dr Marek H. Grabski, X 2009 r.

Miejsce przechowywania negatywów: archiwum autora

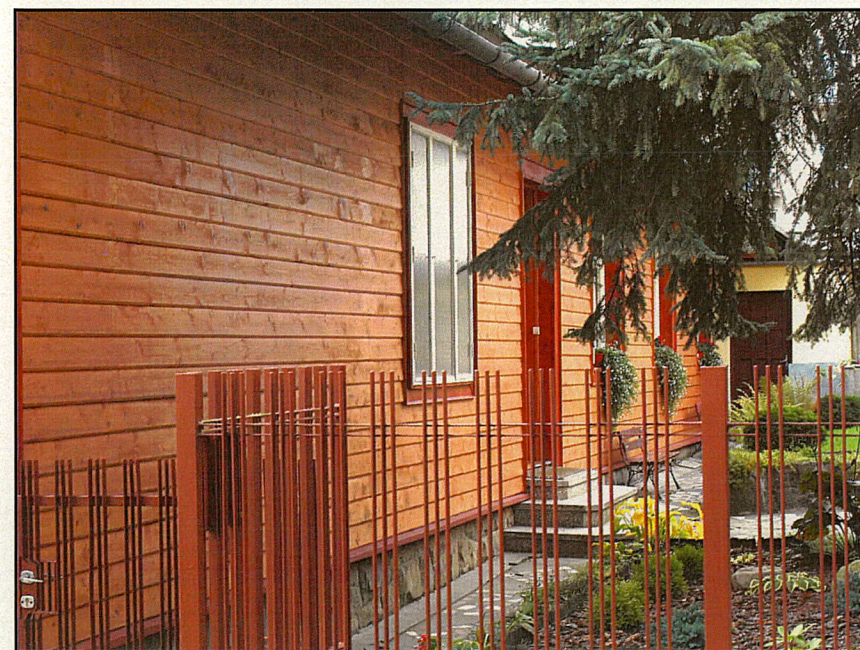
widok od południa

widok od zachodu

widok od południa

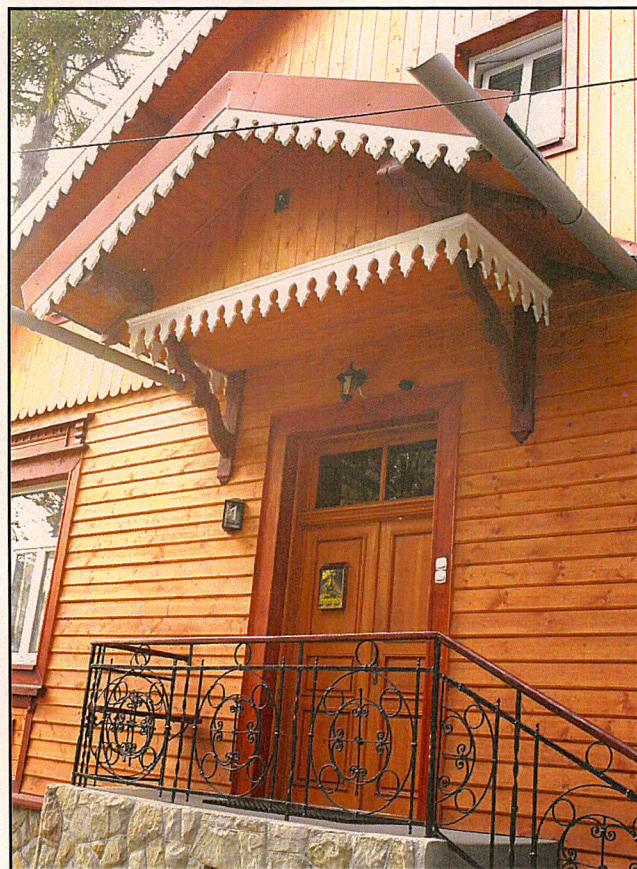
widok od północy

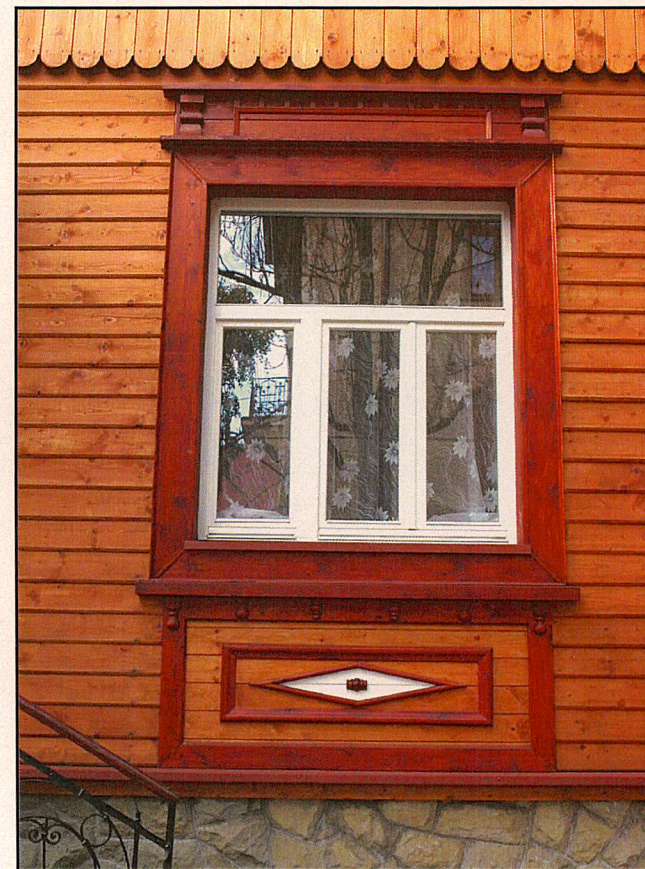
1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
KRYNICA ZDRÓJ	WILLA „POD POGONIĄ” – ul. Kościelna 1.	Ilustracje dodatkowe.

ryzalit elewacji frontowej

ganek elewacji południowej

otwór okienny